Lietas Nr. C71358725
C-3587-25/9
ECLI:LV:VRT:2025:1016.C71358725.5.S

SPRIEDUMS

Latvijas Republikas vārdā

Cēsīs 2025. gada 19. novembrī

Vidzemes rajona tiesa, tiesnese L. Karlsone,

izskatīja rakstveida procesā civillietu – /Persona C/ vienkāršotās procedūras prasībā pret /Persona A/ par uzturlīdzekļu piedziņu.

Aprakstošā daļa

[1] 2025. gada 2. septembrī Vidzemes rajona tiesā saņemts prasītājas /Persona C/ vienkāršotās procedūras pieteikums pret atbildētāju /Persona A/ par uzturlīdzekļu piedziņu.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 30.^{3} nodaļas nosacījumiem pieteikums pakļauts izskatīšanai tiesā.

[1.1] Prasītāja lūdz piedzīt no atbildētāja uzturlīdzekļus nepilngadīgā bērna – /Persona B/, personas kods/Personas kods B/,uzturam 222 EUR mēnesī. Prasībā norādīts, ka atbildētājs – bērna tēvs nemaksā uzturlīdzekļus labprātīgi

Norādījusi, ka lietas iztiesāšana tiesas sēdē nav nepieciešama.

[2] 2025. gada 8. septembrī atbildētājam nosūtīts paziņojums, prasības pieteikums un paskaidrojuma veidlapa.

[2.1] 2025. gada 18. septembrī tiesā no atbildētāja saņemts pieteikums par paskaidrojumu sniegšanas termiņa pagarināšanu civillietā Nr. C71358725/9 un pretprasības iesniegšanu.

[3] Ar 2025. gada 22. septembra Vidzemes rajona tiesas lēmumu noraidīts atbildētāja pieteikums par paskaidrojumu sniegšanas termiņa pagarināšanu.

2025. gada 22. septembrī tiesā saņemts atbildētāja paskaidrojums par prasību.

Paskaidrojumā atbildētājs izteicis iebildumus par prasību un norādījis, ka tā kā iesniedz pretprasību par bērna dzīvesvietas noteikšanu, lieta izskatāma mutvārdu procesā.

[4] Ar 2025. gada 29. septembra Vidzemes rajona tiesas lēmumu nolemts pieņemt atbildētāja iesniegtos rakstveida paskaidrojumus ar pielikumiem vienkāršotās procedūras lietā – /Persona C/ vienkāršotās procedūras prasībā pret /Persona A/ par uzturlīdzekļu piedziņu un atteikts pieņemt atbildētāja pretprasības pieteikumu par bērna dzīvesvietas noteikšanu un uzturlīdzekļu piedziņu.

[4.1] 2025. gada 1. oktobrī tiesā saņemta prasītājas atsauksme (iesniegums) par atbildētāja paskaidrojumā norādītajiem iebildumiem pret prasību.

[5] Saskaņā ar Civilprocesa likuma 250.^{25} panta pirmo daļu prasītāja nav lūgusi lietas izskatīšanu tiesas sēdē, bet atbildētāja paskaidrojumā izteiktais lūgums par lietas izskatīšanu mutvārdu procesā sakarā ar iesniegto pretprasību, kas ar

2025. gada 29. septembra Vidzemes rajona tiesas lēmumu atteikta pieņemt, pusēm nosūtīts paziņojums par lietas izskatīšanu rakstveida procesā un, ka nolēmums pusēm pieejams tiešsaistes sistēmā no 2025. gada 16. oktobra.

[6] Ar Vidzemes rajona tiesas 2025. gada 16. oktobra spriedumu lietā taisīts saīsinātais spriedums, prasību apmierinot un no atbildētāja par labu prasītājai piedzīti uzturlīdzekļi bērna – /Persona B/, personas kods /Personas kods B/, uzturēšanai no 2025. gada 2. septembra 222 EUR mēnesī, ik mēnesi līdz bērna 18 gadu vecuma sasniegšanai, bet ne mazāk par Ministru kabineta valstī noteikto minimālo uzturlīdzekļu apmēru.

[7] 2025. gada 23. oktobrī tiesā no atbildētāja saņemts pilna sprieduma sastādīšanas lūgums.

[7.1] 2025. gada 31. oktobrī par lietas izskatīšanu rakstveida procesā, pilna sprieduma sastādīšanu un pieejamību tiešsaistes sistēmā atbildētājam nosūtīts paziņojums.

Motīvu daļa

[8] Pārbaudot un izvērtējot lietā esošos rakstveida pierādījumus to kopumā, tiesa atzīst, ka prasība par uzturlīdzekļu piedziņu bērna uzturam 222 EUR apmērā mēnesī ir pamatota, likumīga un apmierināma pilnībā.

[9] Prasītāja lūgusi piedzīt no atbildētāja uzturlīdzekļus bērna /Persona B/ uzturam valstī noteiktajā minimālajā apmērā.

[9.1] Lietā nav strīda un no iesniegtās bērna dzimšanas apliecības kopijas redzams, ka 2015. gada 29. decembrī dzimušās /Persona B/ tēvs ir atbildētājs, bet māte ir prasītāja.

[9.2] Saskaņā ar lietas materiāliem, /Persona B/ dzīvo kopā ar māti prasītāju /Persona C/ no 2024.gada februāra mēneša, kura viņu apgādā un rūpējas par viņu.

[10] Atbildētājs savos paskaidrojumos par prasību norāda, ka prasību par uzturlīdzekļu piedziņu neatzīst.

Atbildētājs paskaidrojumā norāda, ka prasītājas prasību par uzturlīdzekļu piedziņu meitas uzturam neatzīst, jo prasītāja nav spējīga nodrošināt meitas aprūpi un audzināšanu, jo līdz 2024. gada februārim, kad pārtrauca kopdzīvi ar prasītāju vairākus gadus viens pats rūpējās par meitu – /Persona B/ un prasītājas meitu – /Persona D/ . Norāda, ka meita – /Persona B/ 2024. gada februārī izteica vēlēšanos dzīvot pie mātes /Persona C/. Atbildētājs vēlas, lai meitas /Persona B/ dzīvesvieta tiktu noteikta pie viņa, līdz ar to no viņa par labu prasītājai nebūtu piedzenami uzturlīdzekļi meitas uzturam.

[10.1] Civilprocesa likuma 93. panta pirmā daļa nosaka, ka katrai pusei jāpierāda tie fakti, uz kuriem tā pamato savus prasījumus vai iebildumus. Prasītājam jāpierāda savu prasījumu pamatotība. Atbildētājam jāpierāda savu iebildumu pamatotība.

Atbildētājs nav iesniedzis tiesā pierādījumus, kas norādītu uz to, ka atbildētājs sniegtu atbalstu bērnu uzturam. Kā arī nav iesniedzis pierādījumus, ka uz prasības iesniegšanas dienu meita dzīvotu pie viņa. Līdz ar to tiesas ieskatā atbildētāja iebildumi atzīstami par nepamatotiem.

[11] Tiesa atzīst, ka prasība ir pamatota un apmierināma pamatojoties uz Civillikuma 179. pantu, kas nosaka, ka vecāku pienākums ir samērā ar viņu spējām un mantas stāvokli uzturēt bērnu. Šis pienākums gulstas uz tēvu un māti līdz laikam, kad bērns pats var sevi apgādāt. Strīdus par uzturlīdzekļiem bērnam izšķir tiesa. Pienākums gādāt par bērna uzturēšanu neizbeidzas, ja bērns ir šķirts no ģimenes vai nedzīvo kopā ar vienu no vecākiem vai abiem vecākiem.

Civillikuma 179. panta piektā daļa nosaka, ka minimālo uzturlīdzekļu apmēru, kuru bērnam nodrošināt ir pienākums katram no vecākiem neatkarīgi no viņa spējām uzturēt bērnu un mantas stāvokļa, nosaka Ministru kabinets, ņemot vērā valstī noteikto minimālo mēnešalgu un bērna vecumu.

Likumdevējs nav ierobežojis nosakāmo uzturlīdzekļu apjomu, izņemot minimālo uzturlīdzekļu apmēru, kuru katram vecākam neatkarīgi no viņa mantas stāvokļa ir pienākums nodrošināt savam bērnam.

[12] Ministru kabineta noteikumiem Nr. 37 „Noteikumi par minimālo uzturlīdzekļu apmēru”, kuros noteikts, ka katram vecākam neatkarīgi no viņu mantas stāvokļa ir pienākums nodrošināt minimālos uzturlīdzekļus katram savam bērnam no viņa piedzimšanas līdz 7 gadu vecuma sasniegšanai - 25% apmērā, bet no 7 gadu vecuma sasniegšanas līdz 18 gadu vecuma sasniegšanai – 30% apmērā no Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas.

Minimālie uzturlīdzekļi jāmaksā katram vecākam neatkarīgi ar no spējām un mantas stāvokļa, tajā skaitā arī bezdarbniekiem, maznodrošinātām, maksātnespējīgām un citām personām.

[13] No lietā esošajiem pierādījumiem, tajā skaitā arī no atbildētāja sniegtajiem paskaidrojumiem secināms, ka bērns /Persona B/ dzīvo kopā ar prasītāju no 2024. gada februāra, kura nodrošina bērna ikdienas aprūpi un uzraudzību, bet atbildētājs labprātīgi uzturlīdzekļus meitas uzturam nemaksā. Katra vecāka pienākums ir piedalīties bērna uzturēšanā, un Ministru kabinets ir noteicis minimālo summu, ar kādu ikvienam ir jāpiedalās uztura nodrošināšanā.

[14] Tiesa arī norāda, ka Civilprocesa likuma 203. panta ceturtā daļa paredz, ka ja pēc tam, kad likumīgā spēkā stājies spriedums, ar kuru no atbildētāja piespriesti periodiski maksājumi (uzturlīdzekļi), mainās apstākļi, kas ietekmē maksājuma apmēra vai ilguma noteikšanu, katra puse ir tiesīga, iesniedzot jaunu prasību, prasīt maksājumu apmēra vai termiņa grozīšanu.

[14.1] Nosakot brīdi, no kura piedzenami uzturlīdzekļi, tiesa vadās no judikatūrā paustajām atziņām, ka, iztulkojot Satversmes 92. pantu un Civilprocesa likuma 1. pantu saistībā ar Civillikuma tiesību normām, kas izriet no ģimenes tiesiskajām attiecībām, tas ir, - pielietojot tiesību normu tulkošanas sistēmisko metodi, prasībās par uzturlīdzekļu piedziņu bērnu uzturam, tie piedzenami no brīža, kad celta prasība tiesā, jo ar prasības celšanas brīdi attiecīgā persona uzsāk savu ar likumu garantēto civilo tiesību aizsardzības realizāciju tiesā (sk. Augstākās tiesas Senāta 2007. gada 29. augusta spriedumu lietā Nr. SKC-556).

[15] Saskaņā ar Ministru kabineta grozījumiem Ministru kabineta 2015. gada 24. novembra noteikumos Nr. 656 „Noteikumi par minimālās mēneša darba algas apmēru normālā darba laika ietvaros un minimālās stundas tarifa likmes aprēķināšanu” aizstāt 2. punktā skaitli „700” ar skaitli „740” (spēkā no 2025. gada 1. janvāra). (Grozīts ar MK 25.10.2016. noteikumiem Nr. 683; MK 29.08.2017. noteikumiem Nr. 511; MK 24.11.2020. noteikumiem Nr. 707; MK 13.12.2022. noteikumiem Nr. 788; MK 14.11.2023. noteikumiem Nr. 657; MK 29.10.2024. noteikumiem Nr. 680 redakcijā), Civilprocesa likuma 205. panta pirmās daļas 1. punkta, $204.^{1}$ panta nosacījumiem.

Tādējādi pēc matemātiska aprēķina bērnam no 7 gadu vecuma sasniegšanas līdz 18 gadu vecuma sasniegšanai (30% no 740 EUR = 0,30 x 740 EUR = 222 EUR), mēnesī maksājamais minimālais uzturlīdzekļu apmērs neatkarīgi no vecāka mantiskā stāvokļa sākot ar 2025. gada 1. janvāri ir 222 EUR.

[15.1] Tiesa atzīst par samērīgu un taisnīgu no atbildētāja prasītājas labā bērna /Persona B/ uzturēšanai piedzīt ik mēnesi uzturlīdzekļus 222 EUR apmērā.

[16] Saskaņā ar Civilprocesa likuma 205. panta pirmās daļas 1. punkta nosacījumiem uzturlīdzekļu piedziņa uzsākama nekavējoši sākot ar prasības pieteikuma iesniegšanas dienu tiesā – 2025. gada 2. septembri.

[17] Saskaņā ar Civilprocesa likuma 42. panta pirmo daļu, tiesas izdevumi, ja prasītājs no to samaksas bijis atbrīvots, piespriežami no atbildētāja valsts ienākumos proporcionāli apmierinātajai prasījuma daļai.

[17.1] Saskaņā ar Civilprocesa likuma 3. pielikuma pirmās daļas 1. punktu valsts nodeva par prasījumu, kas novērtējams naudas summā no 2501 euro līdz 5000 euro – 300 euro.

[17.2] Saskaņā ar Civilprocesa likuma 3. pielikumu pirmās daļas 1. punktu, 35. panta pirmās daļas 3. punktu konkrētajā lietā valsts nodeva pēc matemātiska aprēķina (222 EUR x 12 mēneši = 2664 EUR, nosakāma 300 EUR apmērā.

No atbildētāja valsts ienākumos piedzenama valsts nodeva 300 EUR, jo prasītāja saskaņā ar Civilprocesa likuma 43. panta pirmās daļas 3. punktu no tiesas izdevumu samaksas valsts ienākumos ir atbrīvota.

[17.3] Saskaņā ar Civilprocesa likuma $204.^{1}$ pantu, atbildētājam dodams 10 dienu termiņš labprātīgai sprieduma izpildei daļā par tiesas izdevumu piedziņu.

Rezolutīvā daļa

Ņemot vērā minēto un pamatojoties uz Civilprocesa likuma 3. pielikumu pirmās daļas 1. punktu, 35. panta pirmās daļas 3. punktu, 42. panta pirmo daļu, 43. panta ceturto daļu, 193. pantu, $250.^{25}$ pantu tiesa

nosprieda:

prasību apmierināt pilnā apmērā.

Piedzīt no /Persona A/, personas kods /Personas kods A/, par labu /Persona C/, personas kods /Personas kods C/,uzturlīdzekļus bērna – /Persona B/, personas kods /Personas kods B/, uzturēšanai no 2025. gada 2. septembra 222 EUR mēnesī, ik mēnesi līdz bērna 18 gadu vecuma sasniegšanai, bet ne mazāk par Ministru kabineta valstī noteikto minimālo uzturlīdzekļu apmēru.

Uzturlīdzekļu piedziņu uzsākt nekavējoši sākot ar 2025. gada 2. septembri.

Piedzītie uzturlīdzekļi ieskaitāmi /Nosaukums A/ kontā Nr. /IBAN A/.

Piedzīt no /Persona A/, personas kods /Personas kods A/, valsts ienākumos tiesas izdevumus – valsts nodevu 300 EUR apmērā.

Pēc valsts nodevas samaksas kvītis nekavējoties iesniedzamas tiesas kancelejā.

/Persona A/ nosakāms termiņš tiesas sprieduma labprātīgai izpildei daļā par tiesas izdevumu piedziņu - 10 dienas no sprieduma spēkā stāšanās dienas.

Spriedumu, kas sastādīts atbilstoši Civilprocesa likuma 193. pantā noteiktajam sprieduma saturam, var pārsūdzēt apelācijas kārtībā 20 (divdesmit) dienu laikā no sprieduma sastādīšanas dienas, 2025. gada 19. novembra, Vidzemes apgabaltiesā, iesniedzot apelācijas sūdzību Vidzemes rajona tiesā.

Tiesnese L. Karlsone

Dokuments parakstīts elektroniski ar drošu elektronisko parakstu un satur laika zīmogu